

GAZETA LWOWSKA

WYCHODZI KAŻDEGO POWSZEDNIEGO DNIA POPOŁUDNIU

Ceny prenumeraty: We Lwowie bez doręczenia do domu . . . mies. zł. 2—, kwart. 6— z dostawą do domu . . . mies. zł. 2 40, kwart. 7— Na prowincji z przesyłką pocztową . . . mies. zł. 2 40, kwart. 7— Zagranicą mies. zł. 5—, kwart. 15—	Numer telefonu REDAKCJI I ADMINISTRACJI 221-17. Konto PKO Lwów № 504.044.	ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: LWÓW, UL. ZIMOROWICZA 15 I. p. Listy należy frankować. — Reklamacje otwarte wolne od opłaty. Rękopisów nadesłanych nie zwraca się.	CENA NUMERU 10 gr.	Ceny ogłoszeń: Za 1 wiersz milimetr. (6 1/4 cm. szer.) w zwykłych ogłoszeniach gr. 20, w nadesłanym i w nekrologach gr. 30, w kronice, repertuar, dział gospodarczy, paski w tekście gr. 70, pod nagłówkiem na pierwszej stronie zł. 1—, Tabelaaryczne o 50 proc. drożej. Za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach gr. 10, kupno i sprzedaż słowo gr. 12, matrymonialne, korespondencje prywatne słowo gr. 20, dla pobudzających pracy gr. 5. Z zastrzeżeniem miejsc 25 proc. Zagraniczne o 50 proc. drożej.
--	--	--	---	--

GDAŃSKA SPRAWA. II.

Gdańsk sam w sobie przeżywa czasy bezwzględnie nerwowe. W ciągu czterech opinia publiczna rozporządzała alarmowana wypadkami masowych napadów i bójek. Były się zorganizowane bojówki stronnictwa narodowo-socjalistycznego oraz opozycji. Na placu zostawali ciężko ranni a nawet zabici. Charakteru prawdziwej masakry na brał zorganizowany napad bojówki na rodowo-socjalistycznej na zamknięte zebranie partii niemiecko-narodowej. Powtarzały się napady w biały dzień na przechodniów, którzy nie salutowali sztandarów z swastyką. Opozycja twierdziła, że narodowi socjaliści, widząc, jak siły opozycji rosną z dnia na dzień, tracą poprostu panowanie nad sobą i siłą pragną temu przeszkodzić.

Jednakże zarazem należy stwierdzić, że kiedy na skutek napastowania i pobicia także i Polaków, Komisarz Generalny Rzeczypospolitej złożył notę w senacie, stawiał się u niego natychmiast radca stanu dr. Boettcher i wyraził na jego ręce Rządowi polskiemu ubolewanie senatu z powodu zajść oraz zapewnienie, że winni zostaną ukarani w trybie przyspieszonym a krzywdy i szkody przez Polaków poniesione, naprawione.

Również zjawił się u Komisarza Generalnego R. P. w imieniu partii narodowo-socjalistycznej dca szturmówek narodowo-socjalistycznych w Gdańsku Hacker i w imieniu partii złożył wyrazy ubolewania oraz oświadczenie, że partja wydała swoim członkom wszelkie potrzebne instrukcje i najostrożniejsze zarządzenia, by na przyszłość tego rodzaju ubolewania godne zajścia się nie powtórzyły. Winni ich będą pociągnięci do najsurowszej odpowiedzialności partyjnej. Także prez. Greiser oświadczył, że potępią zajścia i winni będą ukarani. Ponadto prez. Greiser podniósł przy tej sposobności pozytywny i zyczący stosunek do potrzeb ludności polskiej W. M. Gdańska.

Wspomnieć należy dalej o tem, że niedawno zakończone zostały rokowania polsko-gdańskie o uzgodnienie i unormowanie polityki walutowej oraz dewizowej we wzajemnych obrotach handlowych. Po wprowadzeniu bowiem przez Polskę ograniczeń dewizowych również w stosunku do Wolnego Miasta zaistniał pewien stan „niejasności“, utrudniający współpracę gospodarczą między Polską a Gdańskiem. Niejasności te obecnie zostały usunięte.

Wreszcie znamienne oświadczenia padły w Gdańsku w czasie wizyty Pana Ministra Przemysłu i Handlu Romana. Prezydent Greiser wygłosił z tej okazji przemówienie, w którym stwierdził, że Wolne Miasto powołane jest przez swe położenie geograficzne do stworzenia pomostu między życiem gospodarczym Polski a światem, że Gdańsk pragnie służyć nie tylko własnym interesom, lecz i interesom Polski, że pragnie wreszcie jak najściślej zbliżenia gospodarczego do Polski.

Trudno też nie zanotować głosu, wychodzącego od niedawna w Gdańsku tygodnika t. zw. niemiecko-narodowych „Danziger National Zeitung“. Pismo to wyraża pogląd, że w Gdańsku, który z woli Ligi Narodów stał się portem polskiego zaplecza, nie należy kierować się wskazaniem wielkoniemieckiej polityki, lecz interesami gospodarczymi. Gdańsk jest powołany do zajęcia w handlu na Bałtyku dawne go stanowiska, osiągniętego energją i dalekowszyczością przodków. Wszel-

Brytanja wycofuje flotę z Morza Śródziemnego.

Londyn, 10. 7. (PAT.) Ogłoszona wczoraj przez sir Samuela Hoare'a decyzja rządu brytyjskiego wycofania znacznej części floty z Morza Śródziemnego przyjęta została z satysfakcją przez brytyjską opinję publiczną. W angielskich kołach politycznych dopatrują się w tej decyzji pierwszego kroku na drodze przywrócenia normalnych stosunków między W. Brytanią a Włochami.

W Londynie oczekują, że Włosi ze swej strony wycofają obecnie część swych wojsk z Libji. O ile to nastąpi, to prawdopodobnie W. Brytanja zawiesi działanie specjalnych gwarancji morskich, zawartych w drodze umowy o wzajemnej pomocy na Morzu Śródziemnym między W. Brytanią a Francją, Turcją, Jugosławiją i Grecją. Krok ten usunąłby przeszkodę, która dotąd utrudniała Włochom udział w konferencji dardanejskiej oraz w konferencji locarneńskiej.

Brytyjskie dzienniki podkreślają, że powyższa decyzja zlikwidowania koncentracji floty brytyjskiej na Morzu Śródziemnym nie oznacza bynajmniej słabości W. Brytanji, lecz przeciwnie, oznacza, że W. Brytanja czuje się na Morzu Śródziemnym bezpieczna.

Gdy w Izbie Gmin, po ogłoszeniu przez sir Samuela Hoare'a powyższej decyzji, jeden z posłów zapytał pierwszego lorda admiralicji, czy zdaje sobie sprawę z tego, że flota brytyjska od 300 lat usadowiona jest na Morzu Śródziemnym — sir Samuel Hoare odpowiedział: „Mogę szanownego posła uspokoić, że flota brytyjska przez dalszych 300 lat pozostanie na Morzu Śródziemnym“.

FRANCJA ZADOWOLONA.

Paryż, 10. 7. (PAT.) Agencja Havasa donosi, że wiadomości o decyzji rządu

brytyjskiego w sprawie odwołania części floty z morza Śródziemnego wywarły w Paryżu jak najlepsze wrażenie. Havas podkreśla, że rząd francuski właśnie postanowił zawiadomić rząd brytyjski, iż wobec uchylecia sankcyj, umowa śródziemnomorska straciła właściwe znaczenie, była ona bowiem tylko spełnieniem zobowiązań art. 16-go paktu Ligi Narodów. Koła dyplomatyczne francuskie nie wyrażają opinii o możliwości wznowienia tej umowy w innej formie i o terminie, na który mogłaby ona obowiązywać.

Konferencja w sprawie cieśnin.

Montreux, 10. 7. (PAT.) Konferencja do sprawy cieśnin przebyła wczoraj fazę decydującą, kończąc pierwsze czytanie projektu brytyjskiego. Dyskusja toczyła się głównie na temat poprawki kom. Litwinowa, ustalonej w porozumieniu z Paul Boncourem i ententą bałkańską. Poprawka zmierza do zapewnienia swobodnego przejścia przez cieśniny dla wykonania zarządzeń przeciw napastnikowi w myśl paktu Ligi Narodów.

Konferencja nie zakończy się przed 15 b. m.

Późnym wieczorem dnia 9 b. m. rozeszła się pogłoska, że admiralicja brytyjska zgłasza stanowcze veto przeciw poprawce sowieckiej o swobodzie przejścia przez cieśniny dla floty sowieckiej. Admiralicja brytyjska nie chce dopuścić do tego, aby flota sowiecka z morza Czarnego mogła swobodnie pojawić się na Bałtyku. Sprzeciw swój delegacja brytyjska opiera na zobowiązaniach paktu morskiego brytyjsko-niemieckiego.

Wznowienie walk w Abisynji.

Londyn, 10. 7. (PAT.) Reuter donosi z Chartumu o potyczce oddziału abisyńskiego z eskadrą lotników włoskich pod Lechemti. Około 60 żołnierzy abisyńskich za szerepu Amhari, zaatakowało 3 samoloty włoskie w prowincji Dzima w nocy, wkrótce po wylądowaniu Włochów. 31 wojskowych włoskich zostało zabitych, jeden z Włochów pozostał w niewoli abisyńskiej.

Agencja Stefani donosi: Dnia 6 bm. zrana bandy zbrojne przerwały komunikację kolejową i telegraficzną pomiędzy Akaki i Moggio na linii kolei Dżibuti—Addis Abeba w celu zrabowania dwóch pociągów, naładowanych artykułami żywności. Oddziały włoskie, które nadbiegły z różnych stron, udaremniły wykonanie planu napastni-

ków, zadając im ciężkie straty. Bitwa trwała przez całą noc. W wyniku walki napastnicy zostali rozprószeni. Oddziały inżynierji szybko reparały tor kolejowy.

Rzym, 10. 7. (PAT.) Koła rządowe włoskie zaprzeczają informacjom prasy zagranicznej o walce pod Lekemti, twierdząc, że zginęło tam tylko 4 lotników. Również zaprzeczają, aby wydarzenia na kolei Dżibuti—Addis Abeba przyjęły większe rozmiary, niż to podawał rządowy komunikat włoski. W walce na odcinku pomiędzy Akaki i Moggio, ze strony włoskiej brały udział oddziały 209 legjonu dywizji czarnych koszul „Tevere“, 60-go pułku piechoty dywizji „Sabauda“ i pierwszej brygady askarisów.

kiego rodzaju eksperymentowanie i bagatelizowanie tych problemów oraz wysuwanie na pierwszy plan posłannictwa narodowego jest nie na czasie. Jako port polskiego zaplecza, Gdańsk musi dostosować się do polskiego obszaru gospodarczego, musi prowadzić politykę gdańską a nie wielkoniemiecką.

W tych tedy warunkach Polska ma wszelkie dane po temu, by spełnić powierzone jej przez Ligę Narodów zadanie. Przystąpimy do tej poważnej roboty dyplomatycznej z dużym spokojem,

kierując się celowością, realizmem i obiektywizmem.

Całą zaś sprawę gdańską traktować oczywiście będziemy w dalszym ciągu pod kątem widzenia, że pod pretekstem jakiegokolwiek bądź reformy Ligi Narodów czy też zmiany jej stosunku do Gdańska — prawa Polski w Gdańsku nie mogą być w żaden sposób pogwałcone. Ze owszem, Polska żąda coraz ściślejzego zespolenia Gdańska ze swoim organizmem i żadnym zmian, któreby to zespolenie miały utrudniać, nie może tolerować, L.

POGRZEB S. P. DR. HENRYKA LOEWENHERZA ODBĘDZE SIĘ WE LWOWIE.

Budapeszt, 10. 7. (PAT.) Na prośbę delegacji polskiej sekcji zwłok s. p. senatora Loewenherza nie będzie. Policja wydała zezwolenie na pogrzebanie zwłok. Wieczorem trumna ze zwłokami odjechała pociągiem do Lwowa.

BURZA W KRAKOWSKIM.

Kraków, 10. 7. (PAT.) Według nadeszłych tu wiadomości, dzisiejsza nocna burza, która przeszła nad powiatem krakowskim, wyrządziła w wielu wsiach znaczne szkody w plonach rolnych. M. in. na terenie wsi Benkowice, Trojanowice grad zniszczył plony na przestrzeni 2000 h

Rzeczoznawcy brytyjscy zgadzają się na uwzględnienie postulatu paktów regionalnych, a więc n. p. w razie gdyby Turcja była zagrożona, Wielka Brytania nie będzie sprzeciwiać się zastosowaniu przepisów o udzieleniu pomocy Turcji.

Gen. Orlicz-Dreszer Inspektorem Obrony Powietrznej Państwa.

Warszawa, 10. 7. (PAT.) Dekretem pana Prezydenta R. P. z dnia 4. bm. ogłoszonym w Dzienniku Ustaw R. P. nr. 52 poz. 368 w dn. 9 bm. został mianowany Inspektorem Obrony Powietrznej Państwa generał dywizji Gustaw Orlicz-Dreszer.

Wczorajszy „Dziennik Ustaw“ przy nosi niezmiernie wagi dekret Prezydenta R. P. o ustanowieniu urzędu Inspektora Obrony Powietrznej Państwa.

Urząd Inspektora Obrony Powietrznej Państwa znajdować się będzie przy Generalnym Inspektoracie Sił Zbrojnych.

Inspektora Obrony Powietrznej Państwa mianuje Prezydent R. P. na wniosek ministra Spraw Wojskowych, uzgodniony z Generalnym Inspektorem Sił Zbrojnych.

Inspektor Obrony Pow. Państwa wykonuje z ramienia Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych kierownictwo i zwierzchni nadzór nad organizacją i przygotowaniem obrony przeciwlotniczej i przeciwwzlotniczej.

W ramach wytycznych dla Inspektora Obrony Powietrznej Państwa, który współpracuje ściśle z ministrem spraw wojskowych, zainteresowani w obronie powietrznej ministrowie wykonują prace obrony przeciwlotniczej i przeciwwzlotniczej, każdy we własnym zakresie działania.

Zakres pracy poszczególnych ministrów w tych sprawach określi rozporządzenie Rady ministrów.

Wykonanie dekretu Prezydenta R. P. o ustanowieniu Inspektora Obrony Powietrznej Państwa poleca się ministrowi spraw wojskowych.

Dekret wszedł w życie z dniem 9-go lipca b. r.

Doniosłą decyzję utworzenia urzędu Inspektora Obrony Powietrznej Państwa, — całe społeczeństwo przyjmie z najwyższym uznaniem i gotowością najofiarniejszego współdziałania we wszystkich poczynaniach, jaki na urząd ten dobro i interes Państwa wkłada, a do których społeczeństwo powołane być może.

WYKRYCIE PRZEMYTU SACHARYNY.

Ostatnio wywiad straży granicznej ustalił, iż w okolicach Krakowa jacyś zakonspirowani nadawcy wysyłają pocztą przesyłki, zawierające sacharynę, zapalniczki i kamienie do zapalniczek, przemycane z Niemiec.

Poddano obserwacji niejakiego Borucha Landaua, jego trzech synów oraz szwagra Dawida Wulkanę, który był magazynierem przemysłowej spółki.

Skrytki przemytników mieściły się na głębokości 1 m pod ziemią w piwnicy jednego z domów w Krakowie. W jednej ze skrytek, dopiero po przekopaniu 22 piwnic znaleziono 27 kg kamieni do zapalniczek.

W składnicy tej, będącej zarazem hurtownią, Wulkan przepakowywał sprowadzony przez Landaua z Bytomia i Wiednia towar, a synowie Landaua wysyłali gotowe paczki pocztą, wypisując na blankietach fikcyjne nazwiska nadawców.

Ustalono następnie, że należności za otrzymane przesyłki odbiorcy wpłacali na konto czekowe otwarte na imię Sury, żony Landaua. Numer konta podawał jako Nr. telefonu.

Towar oznaczony był systemem „hasła”. Sacharyna nazywała się „marmeladą”, zapalniczki „sardynkami”, kamienie zapalowe wyrabiane w Niemczech, oznaczano liczbą „78”, a w Austrii — liczbą „67”.

Stwierdzono, że Landau uprawiał przemyt już od trzech lat, a w jednym tylko 1935 r. przemycił towar za 90.000 zł. Odbiorców miał w wielu miastach, m. in. w Warszawie.

Borucha Landaua i jego synów osadzono w areszcie. Wulkanowi jednak udało się zbiec. Rozpisano za nim listy gończe.

OBROTY PORTU GDYŃSKIEGO.

Gdynia, 10. 7. (PAT.) W pierwszym półroczu br. ogólne obroty towarowe portu gdyńskiego (wraz z śródlądowym) wyniosły 3.676,8 tys. t. wobec 3.565,0 tys. t. w tym samym okresie r. ub., wykazując temsamem wzrost o 3,1 proc. Przywóz zamorski w okresie sprawozdawczym wyniósł 549,4 tys. t., wykazując spadek o 1,8 proc. w porównaniu z r. ub., natomiast wywóz zamorski wzrósł o 4,4 proc. do 3.059,7 tys. t.

WILHELM KORABIOWSKI.

Gdynia — po raz pierwszy.

Okno ósmej nad ranem lunął deszcz. Dojeżdżaliśmy do Gdyni. Mokry, siwy poranek płókał szyby pociągu, kiedy pasażerowie z resztkami męczącego, dorywczego snu na powiekach, młodzień, akademicy, stenotypistki o zgrabnych nogach, fotogeniczni subiekci dumni z szczęśliwie skleconych w drodze flirtów, dezertery z nad biurka, maszyn, bibularzy i pieczętek, władcy oficynowych zakamarków, zapluskwionych łóżek, skrzypiących mebli, tragiczne egzemplarze starych panien, z fenomenalnymi ilościami pożywego i nie psującego się w drodze prowiantu, fachowo, dokładnie i higienicznie popakowanego między rękami i smutnym kąpielowym kostiumem, cała ta masa rozmaitego ciasta ludzkiego, wygniecionego przy biurkach, stołkach i maszynach, oblepiła teraz szczerne okna przedziałów, w pilnym i niecierpliwym wyczekiwaniu — morza z za okien pociągu.

Już wtedy właśnie rosła we mnie ta wyjątkowa i specyficzna temperatura wrażeń i zachwytów, jak wówczas, w dniach pierwszych gimnazjalnych wakacji, kiedy byle drobiazg, zapach peronu, gwizd lokomotywy, dotknięcie klamki w wagonie, wszystko to było niebywale atrakcyjne, i kiedy parę kilometrów za dworcem na pierwszym zakręcie drogi, objawiał się oczom — najwspanialszy egzotyki. Tak teraz, prawie że z trwogą oczekiwało się tego pierwszego spotkania z morzem, kiedy młodość, która dotąd objęła się tylko po tej pierwszej, jedynej oczywiście, po brukach lwowskich zaufanych ulic, i tyle tylko, że napamięć znała kładki kamień w tych brukach, każdy zakamarek zamiejskiej zieleni i trafiłaby do niej węchem zbudzona z najtwardszego snu na drugim końcu świata — te-

Przysposobienie przemysłu dla celów wojny.

Podczas wojny cały przemysł kraju walczącego pracuje na jej potrzeby, tak, że praktycznie biorąc, nie można oddzielić pracy na potrzeby wojny od pracy na potrzeby rynku cywilnego. Z tego wynika — stwierdza „Polska Zbrojna” w art. p. t. „Przysposobienie przemysłu” — że cały przemysł staje się z chwilą wojny przemysłem wojennym i do tego zadania musi być przygotowany już podczas pokoju, aby mógł należycie pracować z chwilą mobilizacji.

Wyjaśniliśmy następnie, co należy czynić, aby do celu tego zmierzać — autor artykułu wypowiada opinię, że

po rozwiązaniu zagadnienia, co wytwórnia będzie robiła i jak, należy przydzielić w planie mobilizacyjnym źródło surowców itp. dla danego rejonu przemysłowego, wyznaczając od razu kierunki, ilości i czasy dowozu, w celu uniknięcia przykrych niespodzianek w chwili mobilizacji. Celowość tych zarządzeń powinna być sprawdzana od czasu do czasu w formie próbnej mobilizacji przemysłu. Wytwórnice, szczególnie dobrze wywiązuje się ze swych zadań mobilizacyjnych, powinny być specjalnie popierane przy dostawach dla sił zbrojnych.

Wstrzymanie imigracji Żydów do Palestyny?

Londyn, 10. 7. (PAT.) „Daily Herald” podaje z Jerozolimy sensacyjną wiadomość, jakoby rząd brytyjski zamierzał wstrzymać imigrację Żydów do Palestyny. Przywódcy arabscy powiadomieni zostali z Londynu — twierdzi dziennik — iż rząd brytyjski zgodził się zawiesić imigrację Żydów aż do czasu, gdy komisja królewska złoży swój raport. Za kilka dni oczekiwane jest o-

głoszenie składu komisji królewskiej i wówczas rząd brytyjski obwieścił ma decyzję co do wstrzymania imigracji Żydów. Komisja rozpocząć ma swoją działalność w Palestynie we wrześniu. Natychmiast po ogłoszeniu rządowym, Arabowie zawiesić mają strajk i terror. Potwierdzenia tej wiadomości z kół rządowych narazie brak.

Gwałtowne burze przeszły nad całą Polską.

Częstochowa, 10. 7. (PAT.) Wczoraj nad Częstochową i okolicami przeszła gwałtowna burza z piorunami, która bez przerwy trwała około godziny. Liczne wyładowania atmosferyczne poczyniły w różnych punktach miasta spustoszenia, kontuzjując 7 osób m. in. uległ kontuzji monter, który w czasie burzy zakładał antenę na dachu. W czasie burzy zabity został przez piorun mieszkaniec wsi Kłociszewo, Wawrzyniec Konstantiak.

Katowice, 10. 7. (PAT.) W czasie wczorajszej burzy, jaka przeszła nad powiatem katowickim, został śmiertelnie porażony piorunem robotnik z Kopalni Rudy Żelaznej w Rększowicach. Dwaj inni robotni-

cy zostali poważnie kontuzjowani.

Sosnowiec, 10. 7. (PAT.) Wczorajsza burza, która przeszła nad Zagłębiem, wyrządziła znaczne szkody. Wiele mieszkań w domach niżej położonych zostało zalanych wodą. Na „Pogoni” w Sosnowcu piorun uderzył w grupę sportowców, z których jeden odniósł poparzenia.

Krynica, 10. 7. (PAT.) Wczoraj wieczorem nad Krynica przeciągnęła gwałtowna burza z ulewным deszczem i piorunami. Jeden z piorunów uszkodził główny kabel elektrowni wskutek czego pogasły w mieście wszystkie światła. Przedstawienia w kinach zostały odwołane, a w teatrze odegrano część sztuki przy świecach.

DALSZA WIZYTACJA PREMIERA SKŁADKOWSKIEGO.

Warszawa, 10. 7. (PAT.) Dnia 9 bm. o godz. 8 rano p. Prezes Rady Ministrów Sławoj-Składkowski zwiedził biura Wydziału komunikacyjno-budowlanego Komisarjatu Rządu na m. st. Warszawę, gdzie odbył konferencję z nac. Miedzianowskim oraz kierownikiem Oddziału ruchu drogowego Bukowskim. P. Premier sprawdzał również obecność urzędników.

ZWOLNIENIE JEDLIŃSKIEGO I ŚWIETLIKA.

Przemysł, 10. 7. (PAT.) Aresztowani przed kilku dniami w związku z akcją strajkową na terenie powiatu przeworskiego Jedliński i Świetlik zostali wczoraj naskutek zarządzenia Pana Prezesa Rady ministrów zwolnieni z więzienia. Jednocześnie zwolniony został aresztowany w tymże czasie Aleksander Paradyż, członek Rady robotniczego komitetu w Przemysłu. Prokurator prowadzi w dalszym ciągu dochodzenia w związku z zajściami w Krzeczowicach.

Program radiowy.

Sobota, dnia 11 lipca.

Lwów. 6.30—8.00: Audycja poranna. 11.57: Sygnał czasu. 12.05: Koncert poranny w wykonaniu Orkiestry 57 pp. 12.55: „Raz inaczej...” fejl. Fleischera. 13.05: Dziennik południowy. 14.30: Koncert zyczeń. 15.30: Płyty. 15.35: Wiadomości gospodarcze. 15.45: Tr. z Poznania „Ze śpiewem przez Polskę”. „Jak śpiewają i tańczą Biskupianie” — audycja muzyczna B. Czyżykowskiej. 16.00: Recital skrzypcowy Marij Marco. 16.30: Arje operowe w wyk. Mikołaja Warwy. 16.45: „Od latarni do latarni” — reportaż z portu gdyńskiego, wygl. St. Mioduszewski. 17.00: Koncert z Parku Wilsona, w wyk. Pozn. Orkiestry Symf. 17.50 „Łyk żubrówki” — reportaż z Puszczy Białowieskiej” wygl. K. Barliński. 18.00: Silva rerum. 18.00: Koncert Orkiestry 14 p. ułanów Jazłowieckich z okazji święta pułk. 18.25: Lwowski feljton aktualny. 18.40 Koncert reklamowy. 18.50 Audycja 14 p. ułanów Jazł. 19.00: Wieczór muzyki lekkiej. 20.15: „Obóz harcerski”. 20.45: Dziennik wiecz. 20.55: Pogadanka aktualna. 21.00: Walce w literaturze fortepianowej. 21.50: „Napaś na ulicy des Cendres” — humoreska. 22.00: Wiadomości sportowe ogólne. 22.10: Wiadomości sportowe lokalne. 22.15 Muzyka taneczna M. Ork. P. R.

ły się z wycieczkowego, popularnego pociągu, z walizkami u nogi, ściekają z peronów przed dworzec; przewodnicy z „Orbisu” sędzają je w grupy po kilkanaście osób i odwożą autobusami do etapu emigracyjnego na Grabówku. Mycie się, śniadanie przełknięte naprędce (fenomenalne ilości herbaty w bufecie domu emigracyjnego budzą przerażenie i entuzjazm), i — na miasto.

W tym pierwszym dniu poddałem się z przekorą wszystkim urokom stałej, gromadnej wycieczki „z przewodnikiem”, poslušny uczestnik zbiorowych przyjemności i zachwytów, wyjazdów, powrotów, posiłków i odpoczynków.

Za chwilę odpływamy statkiem na zwiedzenie portu. Publiczność trochę spłoszona i zdezorientowana, zgarnięta z rozmaitych środowisk i miast, teraz dopiero zaczyna się zrastać i komponować w poszczególne całości, dobierać w grupy. Jakiś starszy pan, wylekniony i przerażony, rozsypuje dokoła siebie kolorowe konfetti, przeróżnych kwitków, kuponów, biletów wstępu, kart uczestnictwa, ciągle niepewny że się nie zgubił, nie spóźnił, nie przylepił do nieswojej grupy, informuje się czy „zielony kupon” będzie jeszcze ważny na jutro, i czy na podstawie „białego kuponu” będzie można rzeczywiście zjeść tańszy obiad. Statek odpływa. Przy dziobie jakieś sto kilo żywej wagi, w krótkiej, kraciastej spódniczce — pozuje się do zdjęcia. Cyniczny fotograf proponuje jej zdjęcie w czapce marynarskiej i z papierosem. Projekt został przyjęty z entuzjazmem. Uwaga! Koszmarne podlotek w marynarskiej czapce i z niezapalonym papierosem w lewej ręce, z prawą złożoną na biodrze a la Greta Garbo — zastyga w tej chwili na tej epokowej historycznej fotografii: „Pamiętka z Gdyni, lipiec 1936”.

Na morzu leży zielen głęboka, pochmurna i gniewna. Niebo jest ciężkie. Horyzont zamyka sierpem płatanina

dźwigów, lin, masztów i żagli, bloki składów i magazynów. Dokoła nas opływa powoli nowy pejzaż wybrzeża, zatrzymuje się, cofa, wraca i znika. Czytamy lakomicie nazwy francuskich, finlandzkich i norweskich okrętów. Pochną wiatrem i dalekimi przygodami. Pod nami buczy motor, głos „przewodnika”, który przez tubę odciedza objasnienia, łamie się i przeciera się na wieźrze. Pejzaż uwalnia się z sierpa wybrzeża, rozciąga, otwiera coraz szerszym półkolem, zabudowania portu zapadają się za nami i jesteśmy już teraz sami między niebem i morzem. Koszmarne podlotek poprawia się na ławce i wdycha: „Nic tylko niebo i morze”. Znowu z mlecznego horyzontu wyjawiają się szerokie płyty mgły, która gęstnieje, krzepnie, nasiąka kolorami, łamie i ugniata się twarde w coraz bliższe kształty, w dzioby okrętów, kołm, maszty i żagle. Znowu grube, żelazne gałęzie drabin i dźwigów nito wątle niteczki piórkowego rysunku tuszem — wikłają się na niebie. Już zamknięci szczerlnie w ściany portowego pejzażu, szerokim kołem wracamy do brzegu.

Obiad w przystani nie miał wyrazu. W takich dniach szukamy atrakcyjności w każdym drobiazgu, w każdym szczególe naszej drogi. W smaku piwa, wypitego w przydrożnej karczmie, w obiedzie połkniętym naprędce w pierwszej lepszej jadłodajni, w głosie usługującego kelnera streszcza się nieraz sens całej przygody, cały dzień otrzymuje od tego swoją nazwę, swój tytuł, który się potem pamięta latami.

Ale ten dzień otrzymał swoją nazwę — od innego zdarzenia. Po długiej wło czędze dopiero pogodny niebieski wieczór zaprowadził mnie jeszcze raz na wybrzeże. Było to pierwsze, nieoczekiwane, zniacka spojrzenie, naprawdę pierwsze przeżycie morza. To był chyba najsilniejszy wstrząs psychiczny, jakiego doznałem dotąd. Zrazem — najpiękniejsza przygoda moich dwudziesturulec lat. (C. d. n.)

